KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	**0912-7LEK-C9.7-C**	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	***Chirurgia – praktyka wakacyjna***
	angielskim	***Surgery -practice during holidays***

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/ niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Łukasz Nawacki
1.6. Kontakt	lukasz.nawacki@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Zaliczenie ćwiczeń z chirurgii

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć		Ćwiczenia praktyczne (CP)
3.2. Miejsce realizacji zajęć		WSZZ
3.3. Sposób zaliczenia zajęć		Ćwiczenia praktyki: Zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne		Studium przypadku
3.5. Wykaz literatury	**podstawowa**	Wallner G., Banasiewicz T., Richter P., Skoczylas T. (red.): *Chirurgia. Podręcznik dla studentów.* PZWL, Warszawa 2025. Żyluk A. (red.): *Chirurgia dla studentów i lekarzy w trakcie specjalizacji.*Medipage, Warszawa 2023.
	uzupełniająca	Zollinger R.M., et al.: *Atlas zabiegów chirurgicznych.* Wyd. polskie, PZWL, Warszawa 2023.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

Ćwiczenia praktyczne

- Zapoznanie się z charakterystyką pracy oddziału chirurgicznego.
- Poznanie zasad pracy lekarza na oddziale chirurgicznym.
- Poznanie zasad współpracy z laboratorium diagnostycznym, pracownią radiologiczną, pracownią mikrobiologiczną i endoskopową.
- Zapoznanie się z zasadami przygotowania chorego do zabiegu operacyjnego pilnego i planowego.
- Uzyskanie wiedzy na temat gojenia ran.
- Uzyskanie wiedzy o wpływie urazu na organizm i leczeniu wstrząsu.
- Uzyskanie wiedzy na temat podstaw leczenia żywieniowego w chirurgii.
- Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat najczęstszych urazów głowy, szyi, klatki piersiowej i jamy brzusznej, kończyn oraz ich następstw.
- Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat oparzeń i odmrożeń i zasad ich zaopatrywania.
- Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat ostrych chirurgicznych chorób jamy brzusznej: ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego, ostrego zaplenia pęcherzyka żółciowego, niedrożności przewodu pokarmowego, przedziurawienia wrzodu żołądka i dwunastnicy, zapalenia otrzewnej, krwawienia do światła przewodu pokarmowego.
- Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat najczęstszych nowotworów: raka płuca, raka piersi, raka jelita grubego, raka żołądka.
- Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat: przepuklin, chorób trzustki, kamicy żółciowej, nadciśnienia wrotnego i jego powikłań.
- Uzyskanie wiedzy na temat najczęstszych chorób układu dokrewnego – choroby tarczycy, nadnerczy, zespoły mnogich nowotworów gruczołów dokrewnych.

- Uzyskanie wiedzy na temat najczęstszych chorób obwodowego układu krwionośnego: ostre i przewlekłe niedokrwienie kończyn dolnych, tętniak aorty brzusznej, przewlekła niewydolność żylna kończyn dolnych.
- Uzyskanie wiedzy na temat zasad leczenia chirurgicznego choroby wieńcowej i wad zastawkowych serca.
- Poznanie najczęstszych powikłań leczenia operacyjnego oraz zasad ich zapobiegania.
- Uzyskanie wiedzy na temat zasad przeszczepienia narządów.
- Uzyskanie wiedzy na temat chirurgii metabolicznej.
- Uzyskanie wiedzy o leczeniu zakażeń chirurgicznych.

4.2 Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Ćwiczenia praktyczne

- Organizacja pracy oddziału chirurgicznego – udział w obchodach, konsyliach i raportach lekarskich.
- Badanie pacjenta chirurgicznego – wywiad, badanie fizykalne, prowadzenie dokumentacji.
- Diagnostyka i postępowanie w ostrych stanach chirurgicznych (m.in. ostre zapalenie wyrostka, ostre zapalenie pęcherzyka żółciowego, perforacje, niedrożność przewodu pokarmowego, krwawienia do przewodu pokarmowego).
- Postępowanie w urazach (głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn), oparzeniach i odmrożeniach.
- Opieka okołooperacyjna – przygotowanie chorego do zabiegu pilnego i planowego, profilaktyka powikłań, monitorowanie po operacji.
- Podstawowe procedury zabiegowe: szycie ran, zakładanie opatrunków, cewnikowanie, kaniulacja żył obwodowych, drenaż jamy opłucnej.
- Asystowanie w typowych zabiegach chirurgicznych (operacje planowe i ostre, laparoskopia, chirurgia onkologiczna).
- Podstawy leczenia żywieniowego w chirurgii.
- Zasady leczenia zakażeń chirurgicznych i antybiotykoterapii okołooperacyjnej.
- Etyka i komunikacja w pracy chirurga – współpraca z pacjentem i zespołem terapeutycznym.

Efekt	**Student, który zaliczył przedmiot**	**Odniesienie do efektów uczenia się**
U01	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;	E.U1.
U02	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	E.U3.
U03	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	E.U7.
U04	przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;	E.U12.
U05	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	E.U13.
U06	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia;	E.U14.
U07	rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek;	E.U15.
U08	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16.
U09	przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi;	E.U17.
U10	proponuje indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;	E.U18.
U11	rozpoznaje objawy lekozależności i proponuje postępowanie lecznicze;	E.U19.
U12	kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	E.U20.

U13	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi;	E.U21.
U14	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń;	E.U24.
U15	stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego);	E.U25.
U16	planuje postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi;	E.U26.
U17	pobiera materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej;	E.U28.
U18	wykonuje podstawowe procedury i zabiegi lekarskie, w tym: a) pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, b) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, ulsoksymetrię, c) badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą, d) wprowadzenie rurki ustno-gardłowej, e) wstrzyknięcia dożylne, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żylnej, pobieranie posiewów krwi, pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włośniczkowej, f) pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, nakłucie jamy opłucnowej, g) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn, zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enemę, h) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca, i) proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi;	E.U29.
U19	asystuje przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów lekarskich: a) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych, b) drenażu jamy opłucnowej, c) nakłuciu worka osierdziowego, d) nakłuciu jamy otrzewnowej, e) nakłuciu lędźwiowym, f) biopsji cienkoigłowej, g) testach naskórkowych, h) próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretuje ich wyniki;	E.U30.
U20	interpretuje charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych oraz krytycznie ocenia materiały reklamowe dotyczące leków;	E.U31.
U21	planuje konsultacje specjalistyczne;	E.U32.
U22	ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki;	E.U35.
U23	postępuje właściwie w przypadku urazów (zakłada opatrunek lub unieruchomienie, zaopatruje i zszywa ranę);	E.U36.
U24	rozpoznaje agonię pacjenta i stwierdza jego zgon;	E.U37.
U25	prowadzi dokumentację medyczną pacjenta.	E.U38.
U26	asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowuje pole operacyjne i znieczula miejscowo okolicę operowaną;	F.U1.
U27	posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;	F.U2.
U28	stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki;	F.U3.

U29	zaopatruje prostą ranę, zakłada i zmienia jałowy opatrunek chirurgiczny;	F.U4.
U30	zakłada wkłucie obwodowe;	F.U5.
U31	bada sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbyt;	F.U6.
U32	ocenia wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich;	F.U7.
U33	wykonuje doraźne unieruchomienie kończyny, wybiera rodzaj unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontroluje poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;	F.U8.
U34	zaopatruje krwawienie zewnętrzne;	F.U9.
U35	wykonuje podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego i inne czynności ratunkowe oraz udziela pierwszej pomocy;	F.U10.
U36	ocenia stan chorego nieprzytomnego zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi skalami punktowymi;	F.U21.
U37	rozpoznaje objawy narastającego ciśnienia śródczaszkowego;	F.U22.
U38	ocenia wskazania do wykonania punkcji nadłonowej i uczestniczy w jej wykonaniu;	F.U23.
U39	stara się unikać popełnienia błędu medycznego we własnych działaniach;	G.U8
U40	pobiera zgodnie z zasadami krew do badań toksykologicznych oraz zabezpiecza materiał do badań hemogenetycznych.	G.U9
U41	przestrzega praw pacjenta.	D.U15

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe *(symbol)*	**Sposób weryfikacji (+/-)**																
	Egzamin ustny/pisemny*			**Kolokwium***			**Projekt***			**Aktywność na zajęciach***			**Praca własna***	**Praca w grupie***		**Obserwacja***	
	Forma zajęć			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***	***Forma zajęć***		***Forma zajęć***	
	W	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*CP*	*W*	*C*	*CP*	*CP*
U01													+				+
U02													+				+
U03													+				+
U04													+				+
U05													+				+
U06													+				+
U07													+				+
U08													+				+
U09													+				+
U10													+				+
U11													+				+
U12													+				+
U13													+				+
U14													+				+
U15													+				+

U16													+				+
U17													+				+
U18													+				+
U19													+				+
U20													+				+
U21													+				+
U22													+				+
U23													+				+
U24													+				+
U25													+				+
U26													+				+
U27													+				+
U28													+				+
U29													+				+
U30													+				+
U31													+				+
U32													+				+
U33													+				+
U34													+				+
U35													+				+
U36													+				+
U37													+				+
U38													+				+
U39													+				+
U40													+				+
U41													+				+

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	**Ocena**	**Kryterium oceny**
Ćwiczenia praktyczne (CP)	**3**	Student opanował podstawowe umiejętności, ale wymaga stałej kontroli i pytań naprowadzających; jego działania są fragmentaryczne.
	3,5	Student wykonuje podstawowe procedury w sposób poprawny, choć z pomocą prowadzącego; potrafi przeprowadzić badanie chorego i wykonać proste czynności.
	4	Student samodzielnie wykonuje większość typowych procedur (szycie rany, opatrunki, cewnik, wkłucie obwodowe), umie prawidłowo badać pacjenta i prowadzić dokumentację.
	4,5	Student wykazuje dużą sprawność manualną i organizacyjną, potrafi uczestniczyć w zabiegach, rozpoznaje i unika błędów, rozwiązuje problemy praktyczne zgodnie z zasadami aseptyki i etyki.
	5	Student wykonuje procedury bardzo sprawnie, potrafi krytycznie ocenić swoje działania, aktywnie asystuje do zabiegów, prezentuje wysoką kulturę kliniczną i umiejętności pracy zespołowej.

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	**60**	**60**
- Udział w wykładach		
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach/ PRAKTYKACH	**60**	**60**
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)		
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do Wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	**60**	**60**
PUNKTY ECTS za przedmiot	**2**	**2**